

forfærger under hans egen eller hans Hustru eller hans Børns vedvarende Sygdom. Dette mener jeg altsaa er et Spørgsmaal, hvis Løsning har Krav paa Alles Interesse, men det maa som sagt løses i videre Omfang, end stet er i Paragrafen her. Jeg er i dette Spørgsmaal ikke utilbøielig til at gaa meget vidt; jeg finder saaledes ogsaa, at den Hjælp, som maatte ydes en Familie for at sætte den i Stand til at lade Børnene gaa i Skole, ogsaa her maatte medtages. Jeg vil sige, at den Tanke stet ikke er mig fremmed; thi siger man: Det er en almindelig Borgerpligt, at man skal lade sine Børn gaa i en offentlig Skole og faae Undervisning, ligemeget om man har Noget at give dem paa eller nogen Føde at give dem, saa mener jeg, at dette er en streng Fordring. Men Hovedvanskeligheden ligger i at finde den Maade, hvorpaa dette Forhold skal ordnes; og her tror jeg, at man paa enhver Maade skal undgaa det, som dette Lovforslag tilsigter, nemlig at der skal aabnes en Konto paa Kommunens aarlige Overslag for „Hjælp af det Offentlige udenfor det almindelige Fattigvæsen“. Det, jeg vil undgaa, er, at den Fattige gjør det første Skridt, som er omtalt i § 1, at den Fattige skal henvende sig til vedkommende Kommunalbestyrelse og bede om Hjælp. Har han været der første Gang, saa koster det ham ikke længer senere den uhyre Overvindelse, som det har kostet ham første Gang, og som det bør koste ham. Jeg har derfor meget imod, at enten den ene eller anden Art Hjælp aabnes som en særlig Konto paa Kommunens Budget, men der er jo ogsaa antydet Veie nok. Gjennem Sygekasserne er der saaledes ingen Tvivl om, at man vil kunne naae Resultatet. Ved yderligere Udvikling og mulig Understøttelse ville de kunne afhjælpe det, der her er Tale om. Men endnu hellere vilde jeg, at den Tanke, som den ærede Minister som Rigsdagsmand og det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (Thorup) i sin Tid, vistnok i 1874, gennemførte ved at udarbejde Lovforslaget om Hjælpekasser, blev gjenoptaget, med andre Ord, at man udvidede Institutionen „De Fattiges Kasse“ saaledes, at den fik langt større Betydning, end den har. Det er fuldstændig umuligt at se, hvorfor den ikke skulde kunne faae det; thi

den eneste Grund til, at den ikke har kunnet virke tilstrækkelig — forøvrigt noterer jeg, at den ærede Forslagsstiller erkjendte, at de Fattiges Kasse mange Steder er et stort Gode og har afhjulpet megen Mangel — er, at den har manglet Penge. Der behøves ikke Andet, end at man giver den visse legale Indtægter, og de kommunale Love tillade Alt, at den almindelige Kommunkasse kan give Tilskud til de Fattiges Kasse. Naar det sker, saa er der Intet i Veien for, at hele Sagen kan ordnes gennem de Fattiges Kasse. Og det vilde for mig være af den allerstørste Betydning, om det kunde lade sig gjøre saaledes, at, hvor vi have at gjøre med de kommunale Kasser, der er og bliver det en Understøttelse af det offentlige Fattigvæsen, der har de lovbestedte Følger. Disse Følger ere ikke ringe, og kunne heller ikke ganske undværes. Det er jo først og fremmest med Hensyn til Valgretten. Derom vil jeg sige, at jeg tror ikke, der vil findes noget politisk Parti, som vilde medvirke til, at Ens Modstandere, som tro, at disse Folk, hvorom her er Tale, ville være paa deres Side, vilde skabe et stort Antal Vælgere til Hjælp ved et nær forestaaende Valg, men efter min Opfattelse er det forøvrigt ikke videre væsentligt, om der kommer nogle flere eller færre Vælgere, thi den almindelige Valgret har allerede iforveien i og for sig et saa bredt Grundlag og stiller saa faa Fordringer baade til Selvstændighed og Oplysning, at det ingenlunde kan antages at ville blive af væsentlig Betydning for et Lands Skjæbne, om der bliver nogle flere eller færre Vælgere. Garantien maa hos os søges ganske andre Steder, den maa søges i en stærk Kongemagt og i et selvstændigt Landsting. Men overfor Spørgsmaalet om Ret til at indgaa Egtestab tror jeg, at de ærede Forslagsstillere ville erkjende, at disse Bestemmelser ere meget lidet tiltalende. Det er en Grundsaetning i den nuværende Lovgivning, at for at en Mand skal kunne indgaa Egtestab skal der være en vis Præsumption for, at han vil være i Stand til at forørge en Familie. I det Dieblit han nu paa denne Maade kan først have nydt 4 Maaneders Fattighjælp, og dette ikke regnes for Noget, saa kan han igjen nyde Fattighjælp, og naar han blot i et Aar ikke har nydt den, skal